Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie

Wydział Polityki Społecznej

OPIEKA ZDROWOTNA NAD UCZNIAMI REALIZOWANA W SZKOŁACH WOJEWÓDZTWA PODKARPACKEGO W LATACH SZKOLNYCH 2017/2018–2020/2021

Rzeszów 2021 rok

Podkarpacki Urząd Wojewódzki
Wydział Polityki Społecznej – Oddział Zdrowia Publicznego
ul. Grunwaldzka 15 35-959 Rzeszów
tel. 17 867-13-20 fax 17 867-19-50 e-mail s@rzeszow.uw.gov.pl

Opracowanie merytoryczne i graficzne: Jadwiga Jagiełło-Kotwica

Przy wykorzystaniu danych z opracowania proszę podać źródło

Wprowadzenie

Celem opracowania jest przedstawienie realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach województwa podkarpackiego w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 z uwzględnieniem typów szkół oraz ich lokalizacji.

Źródłem informacji są roczne sprawozdania resortowe Ministra Zdrowia *MZ-06 z realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach za rok szkolny,* gromadzone przez Oddział Zdrowia Publicznego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Zagadnienie to reguluje *Ustawa o statystyce publicznej*. Zobowiązanymi do przekazania danych statystycznych są podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach.

Od marca 2020 roku na funkcjonowanie opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach ogromny wpływ miał wirus SARS-CoV-2 i związane z pandemią ograniczenia stacjonarnej działalności szkół. Czasowa nauka zdalna ograniczyła możliwość realizacji planowej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach.

Spis treści

1. Zakres i organizacja opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach 7
2. Szkoły objęte opieką zdrowotną według rodzaju i miejsca położenia szkoły 10
3. Uczniowie w szkołach według miejsca położenia i rodzaju szkoły 12
4. Uczniowie niepełnosprawni w szkołach województwa podkarpackiego 14
5. Miejsca realizacji świadczeń 15
6. Udział pielęgniarki w realizacji szkolnego programu edukacji zdrowotnej 17
7. Działania edukacyjne pielęgniarki w zakresie zdrowia jamy ustnej i profilaktyki próchnicy 18
8. Profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów 20
9. Porady pielęgniarskie udzielane w szkołach w ramach opieki czynnej 21
10. Udzielanie porad w przypadku nagłych zachorowań 24
11. Udzielanie porad w związku z przemocą, w tym rówieśniczą 26
12. Testy przesiewowe (w części dotyczącej zadań pielęgniarki) 28
13. Profilaktyczne badania lekarskie 30

Spis tabel

Tabela 1. Liczba uczniów objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 10
Tabela 2. Szkoły objęte opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 11
Tabela 3. Liczba uczniów objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 12
Tabela 4. Liczba uczniów objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 13
Tabela 5. Liczba uczniów niepełnosprawnych objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 14
Tabela 6. Liczba uczniów niepełnosprawnych objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 14
Tabela 7. Miejsca realizacji świadczeń w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 15
Tabela 8. Miejsca realizacji świadczeń w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkoły 15
Tabela 9. Liczba uczniów objętych programem edukacji zdrowotnej w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 17
Tabela 10. Objęci programem edukacji zdrotnej w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół 17
Tabela 11. Realizacja edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018- 2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 18
Tabela 12. Realizacja edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół 18
Tabela 13. Realizacja profilaktyki fluorkowej w szkołach podstawowych i specjalnych w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 20
Tabela 14. Opieka czynna w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 21
Tabela 15. Opieka czynna w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju i miejsca położenia szkoły 23
Tabela 16. Uczniowie i porady udzielone w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 24
Tabela 17. Uczniowie i porady udzielone w nagłych zachorowaniach w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju i miejsca położenia szkoły 25
Tabela 18. Liczba udzielonych porad uczniom w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w szkole w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021 wg rodzaju szkół i miejsca położenia 26
Tabela 19. Opieka nad uczniami w związku ze zjawiskiem przemocy w szkole (w tym rówieśniczej) w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły 27
Tabela 20. Testy przesiewowe w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 28
Tabela 21. Wykonanie testów przesiewowych w szkołach w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju i miejsca położenia szkoły 29
Tabela 22. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018- 2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 30
Tabela 23. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg etapów edukacji 31

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura liczby szkół objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 10
Wykres 2. Struktura liczby szkół objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 11
Wykres 3. Struktura liczby szkół objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 11
Wykres 4. Liczba uczniów objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 12
Wykres 5. Struktura liczby uczniów objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 13
Wykres 6. Struktura liczby uczniów objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły 13
Wykres 7. Liczba uczniów niepełnosprawnych objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkół 14
Wykres 8. Struktura procentowa miejsc realizacji świadczeń w latach szkolnych 2017/2018 –2020/2021 15
Wykres 9. Struktura procentowa miejsc realizacji świadczeń w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkoły 15
Wykres 10. Uczniowie objęci programem edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021 17
Wykres 11. Uczniowie objęci programem edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkół 17
Wykres 12. Uczniowie objęci programem edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2018/2019 do 2020/2021 18
Wykres 13. Uczniowie objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkół 19
Wykres 14. Uczniowie szkół podstawowych objęci profilaktyką fluorkową w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 20
Wykres 15. Uczniowie szkół specjalnych objęci profilaktyką fluorkową w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 20
Wykres 16. Procent uczniów, objętych opieką czynną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 21
Wykres 17. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w ramach opieki czynnej w latach szkolnych 2018/2019–2020/2021 21
Wykres 18. Procent uczniów, objętych opieką czynną w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół 23
Wykres 19. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w ramach opieki czynej w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół 23
Wykres 20. Procent uczniów, którym udzielono porad w nagłych zachorowaniach i urazach w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 24
Wykres 21. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w nagłych zachorowaniach i urazach w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 24
Wykres 22. Procent uczniów, którym udzielono porad w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkoły 25
Wykres 23. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkoły 25
Wykres 24. Procent uczniów, objętych opieką pielęgniarską w związku ze zjawiskiem przemocy w szkole w latach szkolnych 2017/2018 –2020/2021 26
Wykres 25. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w związku ze zjawiskiem przemocy w szkole w latach szkolnych 2017/2018 – 2020/2021 26
Wykres 26. Procent uczniów, którym udzielono porad w związku ze zjawiskiem przemocy w szkole w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkoły 27
Wykres 27. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkoły 27
Wykres 28. Struktura procentowa liczby uczniów, którym pielęgniarki wykonały testy przesiewowe w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021 28
Wykres 29. Struktura procentowa liczby uczniów, którym pielęgniarki wykonały testy przesiewowe w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkoły 29
Wykres 30. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły 30
Wykres 31. Udział procentowy liczby uczniów zbadanych przez lekarza w liczbie uczniów podlegającym badaniu w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg etapów edukacji 31

1. Zakres i organizacja opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

Głównym przepisem regulującym opiekę zdrowotną nad uczniami w szkołach jest *Ustawa o opiece nad uczniami* (Dz.U. 2019.1078), która określa:

- zakres i cele opieki zdrowotnej nad uczniami,
- podmioty sprawujące opiekę zdrowotną nad uczniami,
- podmioty zapewniające warunki organizacyjne opieki zdrowotnej nad uczniami,
- organizację opieki zdrowotnej nad uczniami oraz zadania podmiotów (sprawujących opiekę i zapewniających warunki organizacyjne),
- zasady integrowania opieki zdrowotnej nad uczniami,
- organizację opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi w szkole,
- monitorowanie opieki zdrowotnej nad uczniami,
- finansowanie zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad uczniami,
- dokumentowanie i sprawozdawanie realizacji zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad uczniami.

Opieka zdrowotna nad uczniami obejmuje:

- profilaktyczną opiekę zdrowotną,
- promocję zdrowia,
- opiekę stomatologiczną,

i sprawują ją:

- lekarz podstawowej opieki zdrowotnej sprawujący opiekę nad uczniem na podstawie deklaracji wyboru lekarza POZ,
- lekarz dentysta,
- pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania lub higienistka szkolna lub położna posiadająca kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa nauczania i wychowania.

Świadczenia pielęgniarki lub higienistki szkolnej obejmują:

- wykonywanie i interpretowanie testów przesiewowych,
- kierowanie postępowaniem poprzesiewowym oraz sprawowanie opieki nad uczniami z dodatnimi wynikami testów,
- czynne poradnictwo dla uczniów z problemami zdrowotnymi,
- sprawowanie opieki nad uczniami z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnością, w tym realizacja świadczeń pielęgniarskich, wyłącznie na podstawie zlecenia lekarskiego (i w porozumieniu z lekarzem POZ, na którego liście świadczeniobiorców znajduje się uczeń) zabiegów i procedur leczniczych koniecznych do wykonania u ucznia w trakcie pobytu w szkole,

- udzielanie pomocy przedlekarskiej w przypadku nagłych zachorowań, urazów i zatruć,
- doradztwo dla dyrektora szkoły w sprawie warunków bezpieczeństwa uczniów, organizacji posiłków i warunków sanitarnychw szkole,
- edukacja w zakresie zdrowia jamy ustnej,
- prowadzenie u uczniów szkół podstawowych grupowej profilaktyki fluorkowej metodą nadzorowanego szczotkowania zębów preparatami fluorkowymi 6 razy w roku, w odstępach co 6 tygodni (klasy I–VI znajdujące się na obszarach, gdzie poziom fluorków w wodzie pitnej nie przekracza wartości 1 mg/l),
- udział w planowaniu, realizacji i ocenie edukacji zdrowotnej
- profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami zarówno pielęgniarska jak i lekarza POZ oraz lekarza dentysty jest sprawowana do ukończenia 19. roku życia, a w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – do ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Dzieci realizujące obowiązek rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego na terenie szkolnym również są objęte opieką zdrowotną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną.

Terminy wykonania testów przesiewowych:

- roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne,
- klasa III szkoły podstawowej,
- klasa V szkoły podstawowej,
- klasa VII szkoły podstawowej,
- klasa I szkoły ponadpodstawowej,
- 19 rok życia – uczeń kończący szkołę ponadpodstawową.

W celu integrowania opieki zdrowotnej nad uczniami pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna współpracuje z:

- lekarzem,
- lekarzem dentystą,
- rodzicami.

Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania z lekarzem lub zespołem POZ, polega na:

- uzyskiwaniu porad,
- wymianie informacji o stanie zdrowia uczniów w zakresie niezbędnym do realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej,
- podejmowaniu wspólnych działań, w zakresie niezbędnym do zachowania zdrowia, profilaktyki, rozpoznawania i leczenia chorób, pielęgnowania oraz rehabilitacji uczniów,

- podejmowaniu wspólnych działań w zakresie profilaktyki chorób, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej oraz identyfikacji czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych.
- Profilaktyczne badania lekarskie (bilanse zdrowia) dzieci i młodzieży szkolnej do ukończenia 19 r.ż., a także obowiązkowe szczepienia ochronne wykonują lekarze, do których osoby te są zadeklarowane.

Terminy wykonywania bilansów zdrowia:

- roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne,
- klasa III szkoły podstawowej,
- klasa VII szkoły podstawowej,
- klasa I szkoły ponadpodstawowej,
- 19 rok życia – uczeń kończący szkołę ponadpodstawową.

Lekarz dentysta sprawujący opiekę stomatologiczną nad uczniami wykonuje:

- świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia,
- profilaktyczne świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia.

Lekarz dentysta współpracuje z pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania albo higienistką szkolną oraz dyrektorem szkoły w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jamy ustnej oraz profilaktyki próchnicy zębów u uczniów.

Profilaktyczna opieka zdrowotna pielęgniarska oraz stomatologiczna nad uczniami są sprawowane w przypadku braku sprzeciwu rodziców albo pełnoletnich uczniów.

Sprawowanie opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi oraz leczenie stomatologiczne, wymagają pisemnej zgody rodziców albo pełnoletnich uczniów. Zgodę wyraża się przed objęciem ucznia opieką.

2. Szkoły objęte opieką zdrowotną według rodzaju i miejsca położenia szkoły

Z danych uzyskanych na podstawie formularzy sprawozdawczych MZ-06 wynika, że w roku szkolnym 2020/2021 w województwie podkarpackim opiekę zdrowotną nad uczniami sprawowało 208 podmiotów wykonujacych działalność leczniczą. Obejmowały one opieką ogółem 1414 placówek szkolno-wychowawczych, z czego w miastach 543 (38,4%), a na terenach wiejskich 871 (61,6%).

Najliczniejszą grupę stanowiły szkoły podstawowe 1069, co stanowi 75,6% ogólnej liczby szkół objętych opieką. Następną co do wielkości grupą były licea 127 (9%).

Liczba szkół publicznych objętych opieką 1346 (98,2%), a niepublicznych 68 (1,8%).

Tabela 1. Liczba szkół objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

Rok szkolny	Liczba szkół*	w tym			
		miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
2017/2018	1 751	592	1 159	1 671	80
2018/2019	1 809	614	1 195	1 709	100
2019/2020	1 377	518	859	1 312	65
2020/2021	1 414	543	871	1 346	68

**do roku 2018 funkcjonowały gimnazja*

Wykres 1. Struktura liczby szkół objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

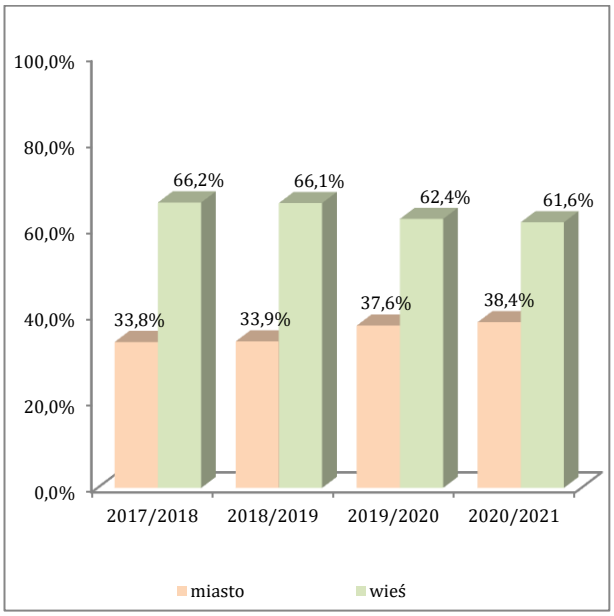

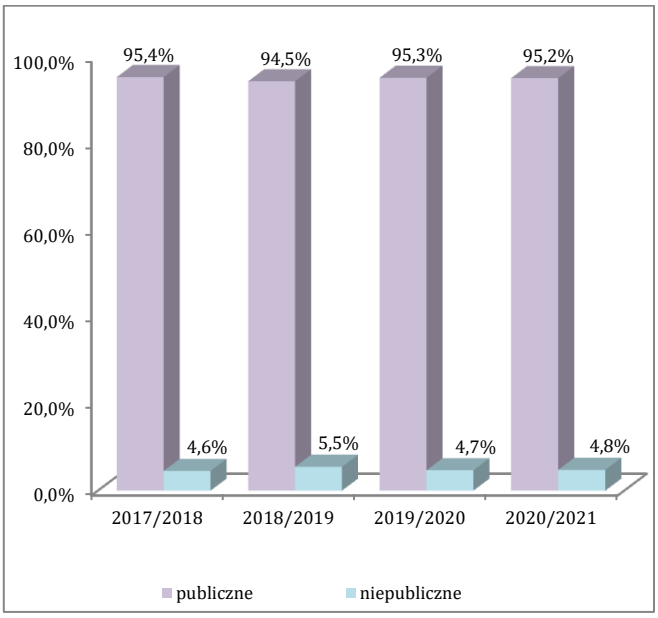

Tabela 2. Szkoły objęte opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

Rodzaj szkoły	Liczba szkół		w tym			
	l. bezwzgl.	%	miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
Podstawowa	1 069	75,6	241	828	1 016	53
Liceum	127	9,0	114	13	114	13
Technikum i szkoła branżowa II st.	107	7,6	94	13	107	–
Branżowa I st.	60	4,2	52	8	60	–
Szkoła specjalna	51	3,6	42	9	49	2
Razem	**1 414**	**100,0**	**543**	**871**	**1 346**	**68**

Wykres 2. Struktura liczby szkół objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

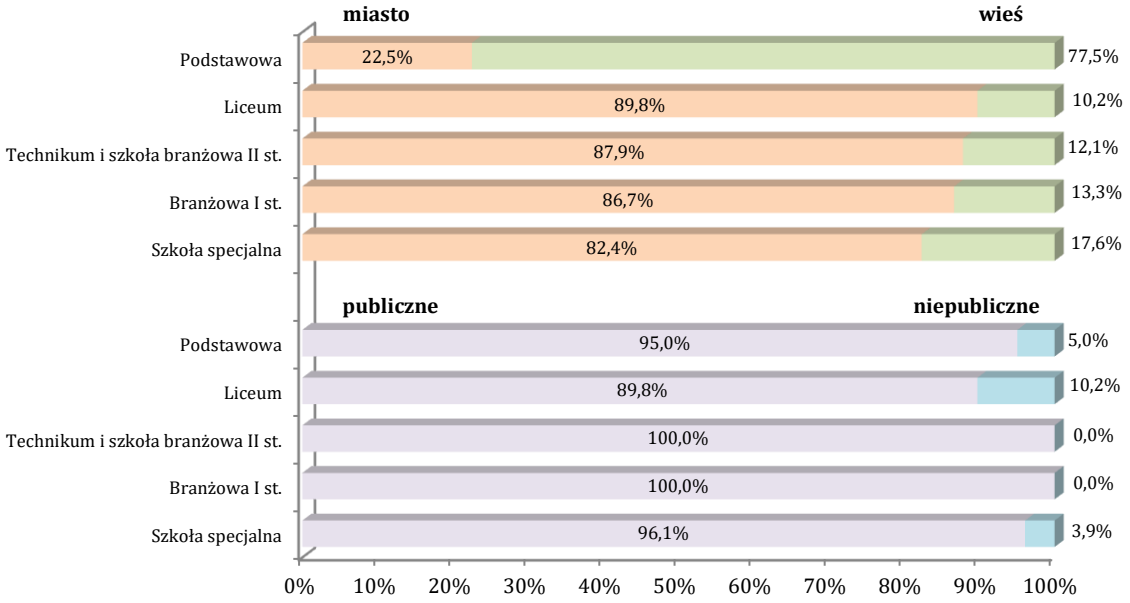

Wykres 3. Struktura liczby szkół objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

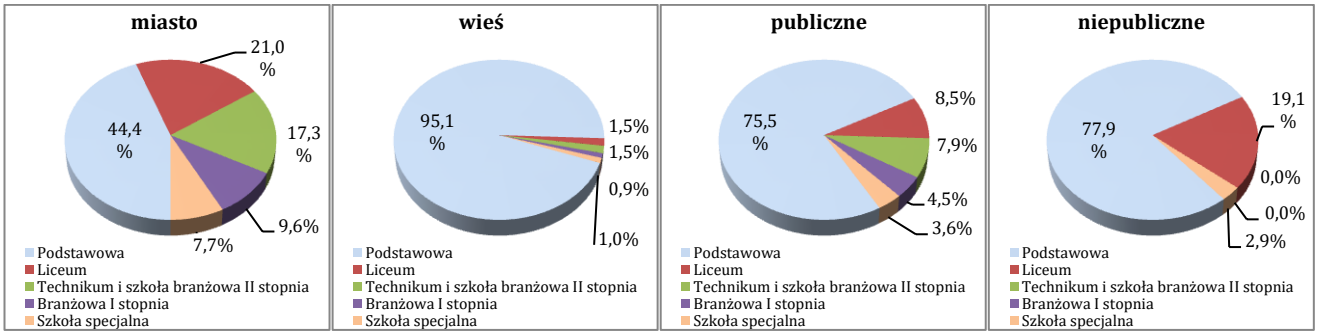

3. Uczniowie w szkołach według miejsca położenia i rodzaju szkoły

W roku szkolnym 2020/2021 w województwie podkarpackim pod opieką pielęgniarek i higienistek szkolnych w środowisku nauczania i wychowania ogółem było 273 682 uczniów, w mieście 169 059 (61,8%) oraz na wsi 104 623 (38,2%). Najliczniejszą grupę stanowili uczniowie szkół podstawowych 183 108, co stanowi 66,9% ogólnej liczby uczniów objętych opieką w szkołach. Następną co do wielkości grupą byli uczniowie techników i szkół branżowych II stopnia 41 582 (15,2%). Liczba uczniów objętych opieką w szkołach publicznych 268 647 (98,2 %), a w niepublicznych 5 035 (1,8%).

Tabela 3. Liczba uczniów objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

Rok szkolny	Liczba uczniów	w tym			
		miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
2017/2018	267 629	155 308	112 321	262 929	4 700
2018/2019	265 851	153 560	112 291	259 141	6 710
2019/2020	263 332	161 771	101 561	258 625	4 707
2020/2021	273 682	169 059	104 623	268 647	5 035

Wykres 4. Liczba uczniów objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

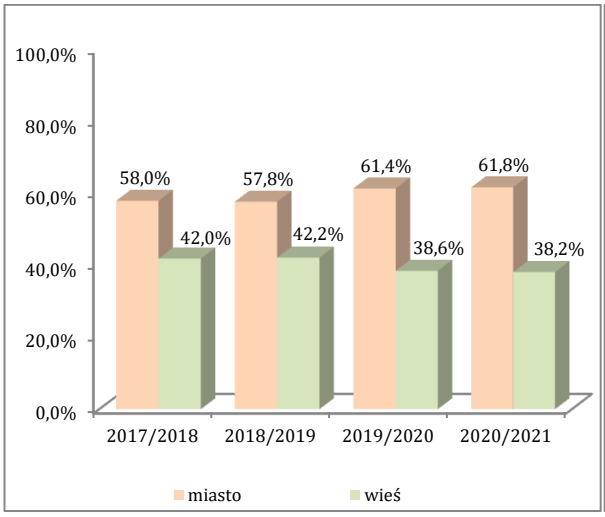

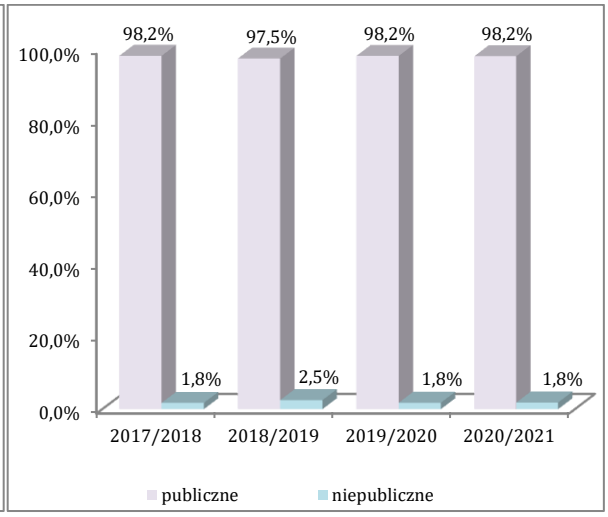

Tabela 4. Liczba uczniów objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów		w tym			
	l. bezwzgl.	%	miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
Podstawowa	183 108	66,9	83 000	100 108	179 073	4 035
Liceum	36 524	13,3	35 432	1 092	35 658	866
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 582	15,2	39 028	2 554	41 582	-
Branżowa I st.	9 665	3,5	9 183	482	9 665	-
Szkoła specjalna	2 803	1,0	2 416	387	2 669	134
Razem	**273 682**	**100,0**	**169 059**	**104 623**	**268 647**	**5 035**

Wykres 5. Struktura liczby uczniów objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

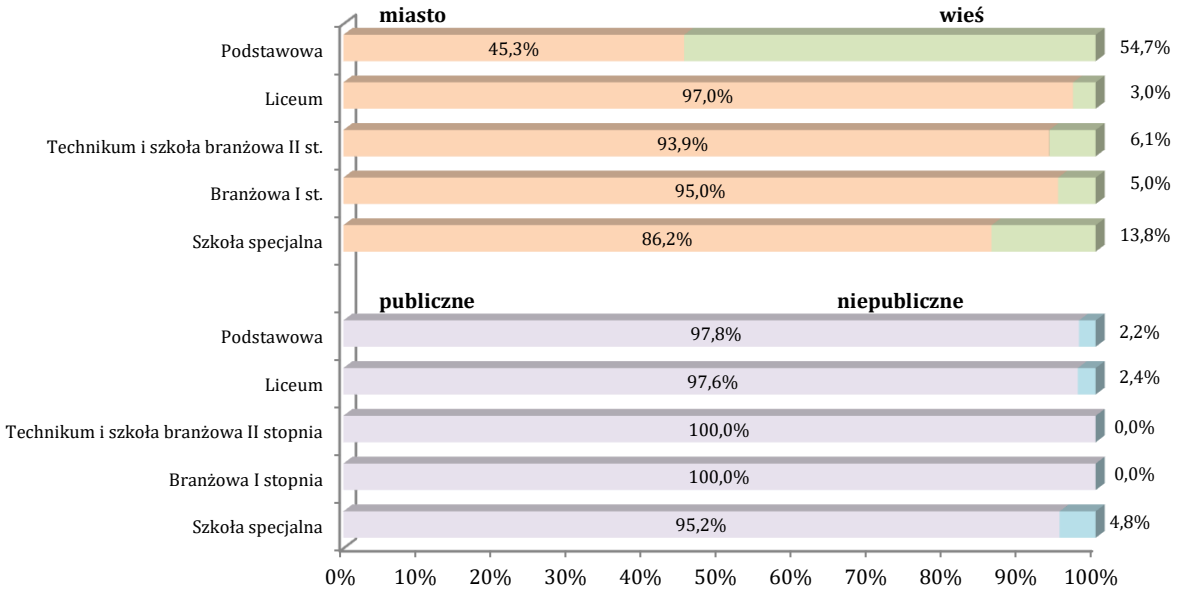

Wykres 6. Struktura liczby uczniów objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

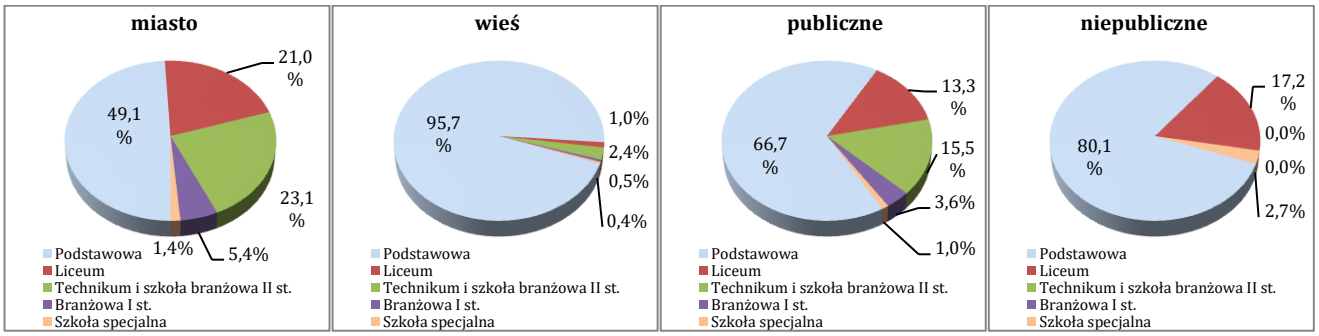

4. Uczniowie niepełnosprawni w szkołach województwa podkarpackiego

W roku szkolnym 2020/2021 opieką profilaktyczną objęto 7999 uczniów niepełnosprawnych, co stanowiło 2,9 % ogólnej liczby uczniów.

Najwięcej uczniów niepełnosprawnych objęto opieką w szkołach specjalnych (ogółem uczniów 2803; niepełnosprawnych – 2671, co stanowi 95,3%). Procentowo najmniej uczniów niepełnosprawnych (1,1%) uczęszczało do technikum (objęto opieką ogółem – 41 582; niepełnosprawnych – 453). W mieście w roku szkolnym 2020/2021 objęto opieką 5793 uczniów niepełnosprawnych, tj. o 1,6 punktu procentowego mniej niż w roku szkolnym 2019/2020 (5805 uczniów).

Tabela 5. Liczba uczniów niepełnosprawnych objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

Rok szkolny	Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów niepełnosprawnych	w tym			
			miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
2017/2018	267 629	7 517	5 602	1 915	7 238	279
2018/2019	265 851	7 490	5 410	2 080	7 222	268
2019/2020	263 332	7 841	5 805	2 036	7 476	365
2020/2021	273 682	7 999	5 793	2 206	7 555	444

Tabela 6. Liczba uczniów niepełnosprawnych objętych opieką zdrowotną w roku szkolnym 2020/2021 wg miejsca położenia i rodzaju szkoły

Rodzaj szkoły	Uczniowie w szkole ogółem	z tego:		Uczniowie niepełno-sprawni	z tego	
		miasto	wieś		miasto	wieś
Podstawowa	183 108	83 000	100 108	4 249	2 464	1 785
Liceum	36 524	35 432	1 092	469	463	6
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 582	39 028	2 554	453	432	21
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	157	150	7
Szkoła specjalna	2 803	2 416	387	2 671	2 284	387
Razem	**273 682**	**169 059**	**104 623**	**7 999**	**5 793**	**2 206**

Wykres 7. Liczba uczniów niepełnosprawnych objętych opieką zdrowotną w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkół

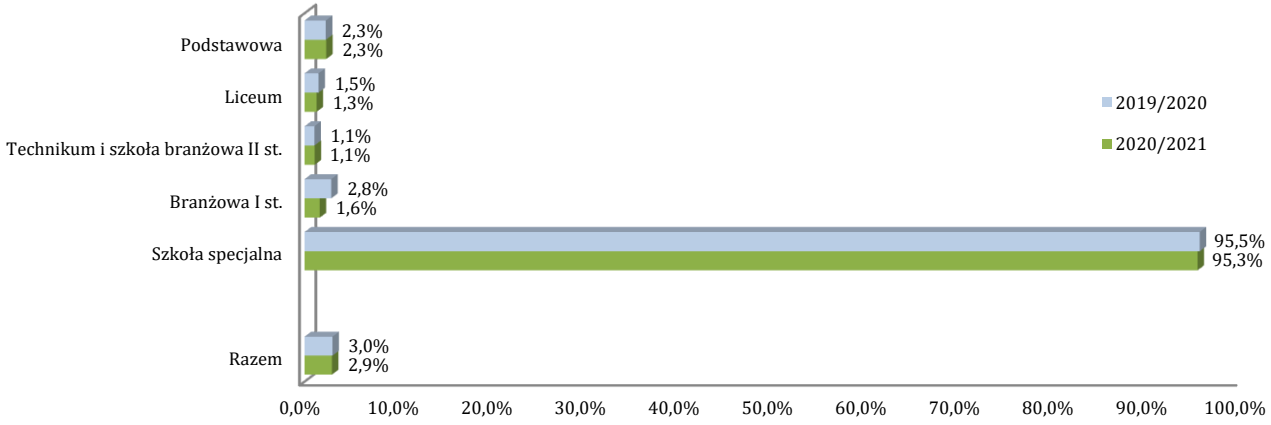

5. Miejsca realizacji świadczeń

W roku szkolnym 2020/2021 pielęgniarki szkolne sprawowały opiekę zdrowotną nad uczniami w 1414 szkołach. Gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej na terenie szkoły miały 993 szkoły, tj. 70,2% ogólnej liczby szkół, gabinet w budynku należącym do innej szkoły (w zespole szkół) 72 szkoły, tj. 5,1%, inne pomieszczenie w szkole niebędące gabinetem 171 szkół, tj. 12,1%. Natomiast gabinet poza szkołą miało 178 szkół, tj. 12,6%.

Tabela 7. Miejsca realizacji świadczeń w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Ogółem			Miasto			Wieś		
	liczba miejsc udzielania świadczeń ogółem	gabinet na terenie szkoły	%	liczba miejsc udzielania świadczeń ogółem	gabinet na terenie szkoły	%	liczba miejsc udzielania świadczeń ogółem	gabinet na terenie szkoły	%
2017/2018	1 751	1 080	61,7	592	464	78,4	1 159	616	53,1
2018/2019	1 809	1 245	68,8	614	492	80,1	1 195	753	63,0
2019/2020	1 377	962	69,9	518	422	81,5	859	540	62,9
2020/2021	1 414	993	70,2	543	436	80,3	871	557	63,9

Wykres 8. Struktura procentowa miejsc realizacji świadczeń w latach szkolnych 2017/2018 –2020/2021

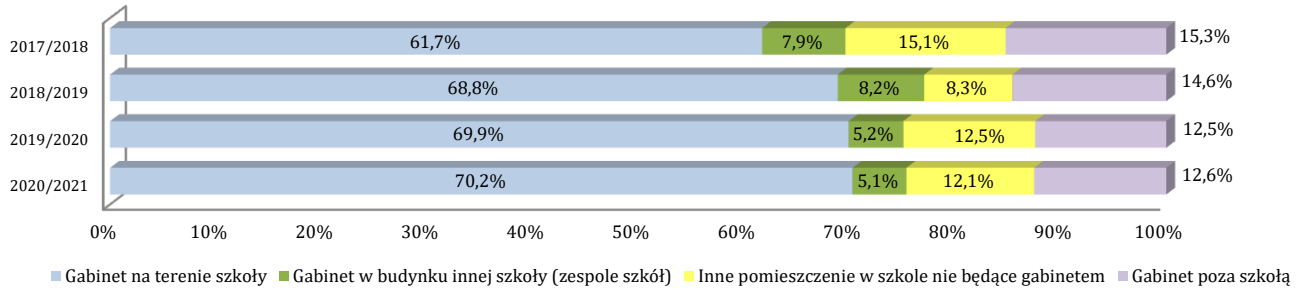

Tabela 8. Miejsca realizacji świadczeń w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkoły

Rodzaj szkoły	Ogółem	Gabinet na terenie szkoły	Gabinet w budynku innej szkoły (w zespole szkół)	Inne pomieszczenie w szkole nie będące gabinetem	Gabinet poza szkołą
Podstawowa	1 069	736	13	161	159
Liceum	127	84	28	6	9
Technikum i szkoła branżowa II st.	107	97	4	1	5
Branżowa I st.	60	34	20	2	4
Szkoła specjalna	51	42	7	1	1
Razem	**1 414**	**993**	**72**	**171**	**178**

Wykres 9. Struktura procentowa miejsc realizacji świadczeń w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkoły

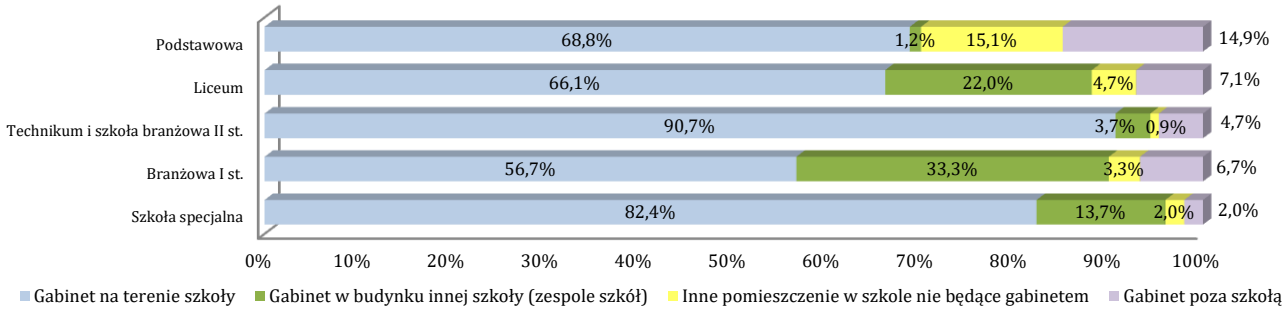
Podstawowa
68,8%
1,2%
15,1%
14,9%
Liceum
66,1%
22,0%
4,7%
7,1%
Technikum i szkoła branżowa II st.
90,7%
3,7%
0,9%
4,7%
Branżowa I st.
56,7%
33,3%
3,3%
6,7%
Szkoła specjalna
82,4%
13,7%
2,0%
2,0%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%
Gabinet na terenie szkoły
Gabinet w budynku innej szkoły (zespole szkół)
Inne pomieszczenie w szkole nie będące gabinetem
Gabinet poza szkołą

6. Udział pielęgniarki w realizacji szkolnego programu edukacji zdrowotnej

Do zadań pielęgniarki szkolnej należy prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów oraz uczestniczenie w szkolnych programach profilaktyki i promocji zdrowia.

W roku szkolnym 2020/2021 w szkolnych programach edukacji zdrowotnej realizowanych przez pielęgniarki szkolne uczestniczyło 141 278 uczniów, tj. 51,6% ogólnej liczby uczniów w 893 placówkach. Nastąpił spadek liczby uczestników o 14,2 p.p. w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 9. Liczba uczniów objętych programem edukacji zdrowotnej w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Ogółem			Miasto			Wieś		
	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%
2017/2018	267 629	175 993	65,8	155 308	109 540	70,5	112 321	66 453	59,2
2018/2019	265 851	175 646	66,1	153 560	109 585	71,4	112 291	66 061	58,8
2019/2020	263 332	173 232	65,8	161 771	113 062	69,9	101 561	60 170	59,2
2020/2021	273 682	141 278	51,6	169 059	90 694	53,6	104 623	50 584	48,3

Wykres 10. Uczniowie objęci programem edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021

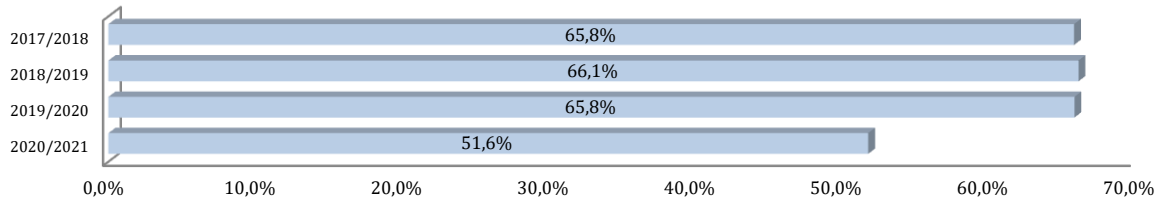

Tabela 10. Objęci programem edukacji zdrotnej w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół

Rodzaj szkoły	Ogółem		Objęci programem edukacji zdrowotnej			
	liczba szkół	liczba uczniów	liczba szkół	liczba uczniów	% szkół	% uczniów
Podstawowa	1 069	183 108	691	99 253	64,6	54,2
Liceum	127	36 524	75	15 121	59,1	41,4
Technikum i szkoła branżowa II st.	107	41 582	64	19 933	59,8	47,9
Branżowa I st.	60	9 665	33	5 378	55,0	55,6
Szkoła specjalna	51	2 803	30	1 593	58,8	56,8
Razem	**1 414**	**273 682**	**893**	**141 278**	**63,2**	**51,6**

Wykres 11. Uczniowie objęci programem edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkół

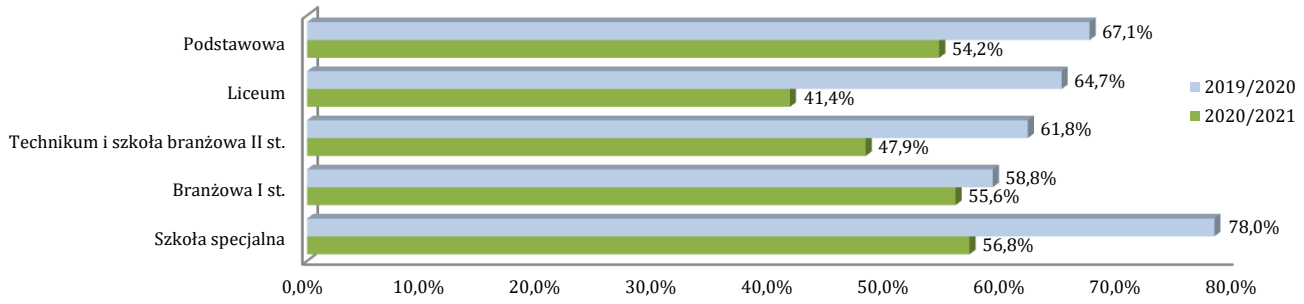

7. Działania edukacyjne pielęgniarki w zakresie zdrowia jamy ustnej i profilaktyki próchnicy

W roku szkolnym 2020/2021 edukacją zdrowotną w zakresie zdrowia jamy ustnej objętych było 83 595 uczniów, tj. 30,5% w 750 placówkach. Nastąpił spadek w stosunku do roku poprzedniego o 15,7 p.p.

Tabela 11. Realizacja edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018- 2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Ogółem			Miasto			Wieś		
	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej	%
2017/2018	267 629	128 868	48,2	155 308	63 341	40,8	112 321	65 527	58,3
2018/2019	265 851	129 677	48,8	153 560	63 933	41,6	112 291	65 744	58,5
2019/2020	263 332	121 691	46,2	161 771	59 017	36,5	101 561	62 674	61,7
2020/2021	273 682	83 595	30,5	169 059	40 585	24,0	104 623	43 010	41,1

Wykres 12. Uczniowie objęci programem edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2018/2019 do 2020/2021

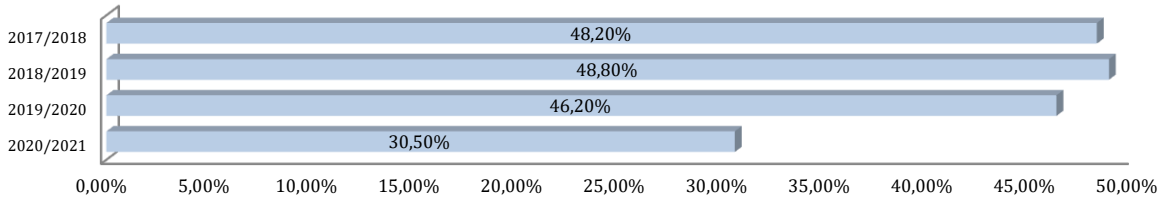

Tabela 12. Realizacja edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół

Rodzaj szkoły	Ogółem		Objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej			
	liczba szkół	liczba uczniów	liczba szkół	liczba uczniów	% szkół	% uczniów
Podstawowa	1 069	183 108	702	77 248	65,7	42,2
Liceum	127	36 524	13	2262	10,2	6,2
Technikum i szkoła branżowa II st.	107	41 582	4	1 912	3,7	4,6
Branżowa I st.	60	9 665	6	1 092	10,0	11,3
Szkoła specjalna	51	2 803	25	1 081	49,0	38,6
Razem	**1 414**	**273 682**	**750**	**83 595**	**53,0**	**30,5**

Wykres 13. Uczniowie objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkół

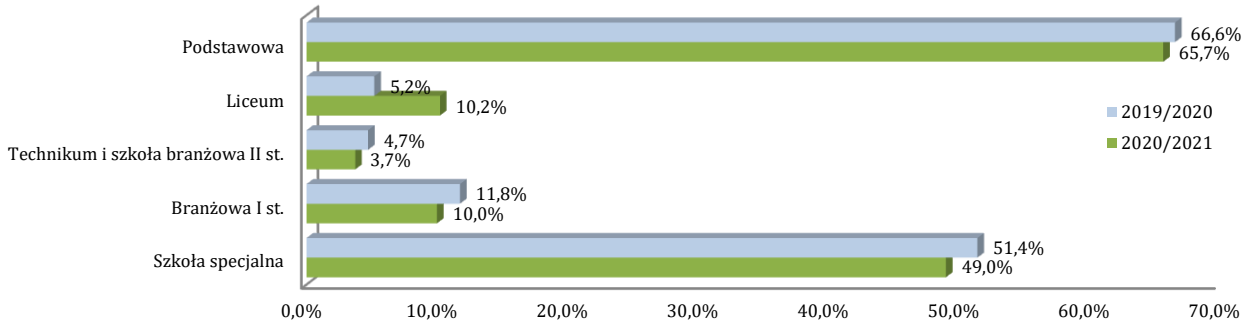

8. Profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów

Grupowa profilaktyka fluorkowa polega na prowadzeniu u uczniów szkół podstawowych (klasy I–VI) znajdujących się na obszarach, gdzie poziom fluorków w wodzie pitnej nie przekracza wartości 1 mg/l nadzorowanego szczotkowania zębów preparatami fluorkowymi 6 razy w roku, w odstępach co 6 tygodni.

Na terenie województwa podkarpackiego w roku szkolnym 2020/2021 została przeprowadzona grupowa profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów u 57 829 uczniów, tj. 31,1% ogólnej liczby uczniów szkół podstawowych i specjalnych (spadek aż o 33,7 p.p.). W szkołach podstawowych u 57 519 uczniów (na 183 108 wszystkich uczniów, tj. 31,4%), w szkołach specjalnych u 310 uczniów (na 2803 wszystkich uczniów w szkołach specjalnych, tj. 11,1%).

Tabela 13. Realizacja profilaktyki fluorkowej w szkołach podstawowych i specjalnych w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Ogółem			Miasto			Wieś		
	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci profilaktyką fluorkową	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci profilaktyką fluorkową	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci profilaktyką fluorkową	%
2017/2018	171 089	121 523	71,0	77 304	55 288	71,5	93 785	66 235	70,6
2018/2019	181 629	121 150	66,7	81 109	56 276	69,4	100 520	64 874	64,5
2019/2020	176 109	114 143	64,8	79 473	51 402	64,7	96 636	62 741	64,9
2020/2021	185 911	57 829	31,1	85 416	23 674	27,7	100 495	34 155	34,0

Wykres 14. Uczniowie szkół podstawowych objęci profilaktyką fluorkową w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

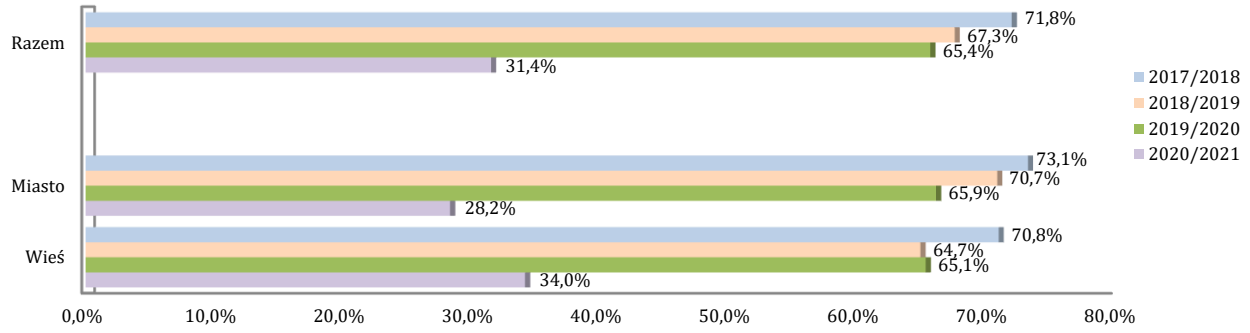

Wykres 15. Uczniowie szkół specjalnych objęci profilaktyką fluorkową w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

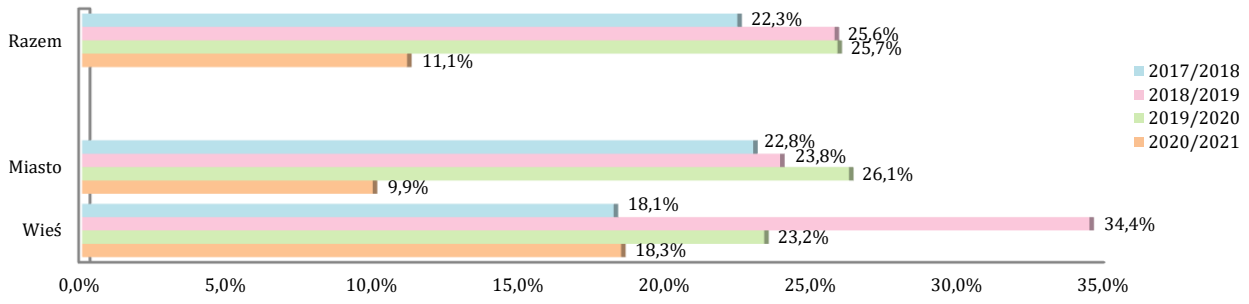

9. Porady pielęgniarskie udzielane w szkołach w ramach opieki czynnej

W roku szkolnym 2020/2021 na 273 682 uczniów ogółem w szkołach opieką czynną zostało objętych 26 444 uczniów, tj. 9,7% wszystkich (spadek o 5,7 p.p. w stosunku do roku poprzedniego). Udzielono im 35 862 porady.

Najwyższy odsetek uczniów objętych opieką czynną był w szkołach specjalnych, tj. 39,2%.

Tabela 14. Opieka czynna w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką czynną		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	50 393	79 178	32 334	54 284	18 059	24 894
2018/2019	265 851	153 560	112 291	54 875	87 875	34 077	59 856	20 798	28 019
2019/2020	263 332	161 771	101 561	40 636	60 971	27 077	43 905	13 559	17 066
2020/2021	273 682	169 059	104 623	26 444	35 862	14 782	21 228	11 662	14 634

Wykres 16. Procent uczniów, objętych opieką czynną w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021

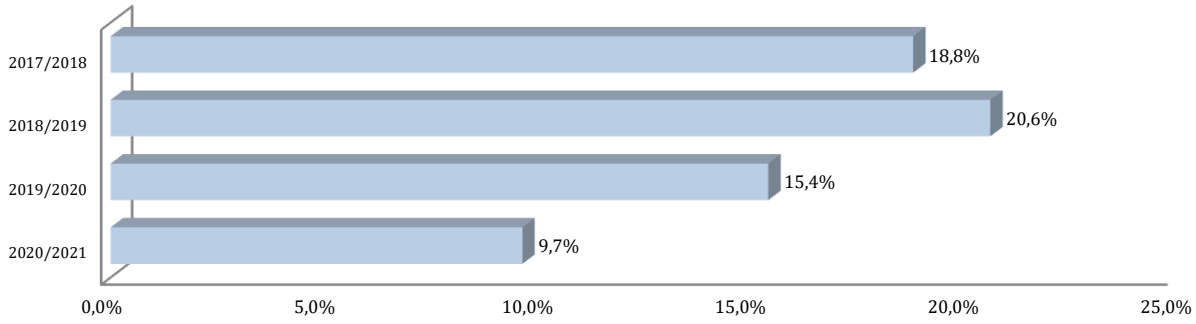

Wykres 17. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w ramach opieki czynnej w latach szkolnych 2018/2019–2020/2021

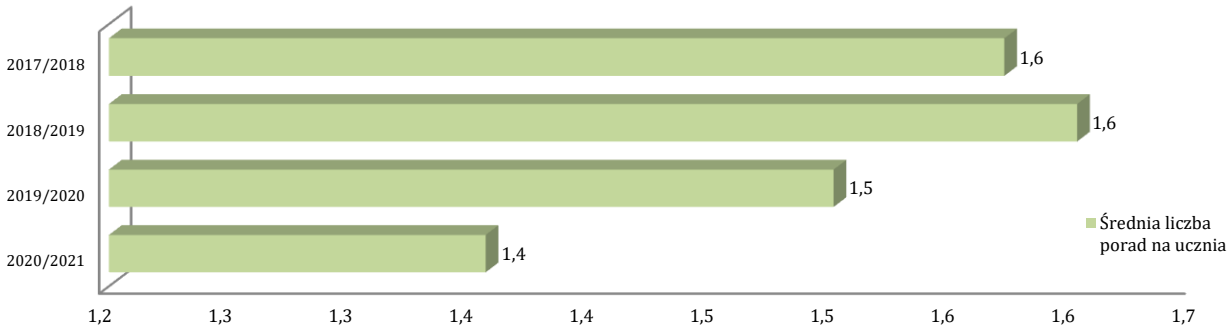
2017/2018
2018/2019
2019/2020
2020/2021
1,6
1,6
1,5
1,4
Średnia liczba porad na ucznia
1,2
1,3
1,3
1,4
1,4
1,5
1,5
1,6
1,6
1,7

Tabela 15. Opieka czynna w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju i miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką czynną		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
Podstawowa	183 108	83 000	100 108	19 571	24 865	8 187	10 744	11384	14121
Liceum	36 524	35 432	1 092	2 278	3 162	2 262	3 139	16	23
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 582	39 028	2 554	2 875	3 641	2 789	3 552	86	89
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	622	1 010	618	1 004	4	6
Szkoła specjalna	2 803	2 416	387	1 098	3 184	926	2 789	172	395
Razem	**273 682**	**169 059**	**104 623**	**26 444**	**35 862**	**14 782**	**21 228**	**11662**	**14634**

Wykres 18. Procent uczniów, objętych opieką czynną w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół

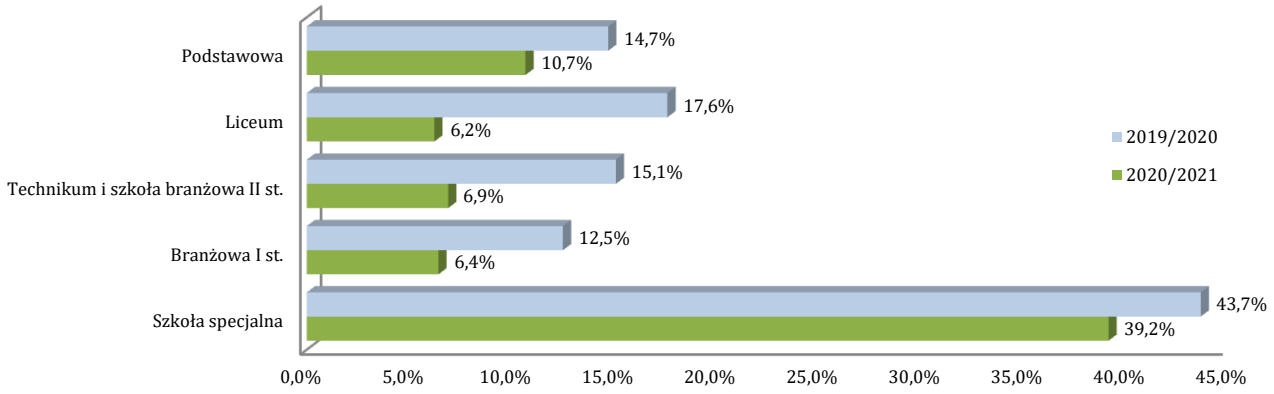

Wykres 19. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w ramach opieki czynej w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół

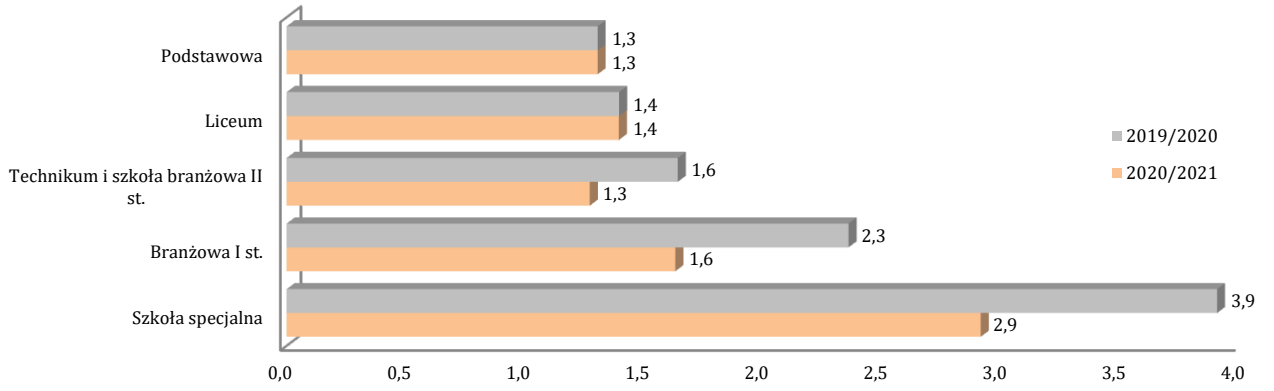

10. Udzielanie porad w przypadku nagłych zachorowań

W roku szkolnym 2020/2021 do pielęgniarki szkolnej z powodu nagłych zachorowań zgłosiło się 50 171 uczniów, co stanowi 18,3% ogółu (spadek o 12,4 p.p. w stosunku do roku poprzedniego, gdzie porad udzielono 80 881 uczniowi).

Pielęgniarki udzieliły 76 080 porad (spadek prawie o połowę w stosunku do roku poprzedniego, gdzie udzielono 136 282 porady).

Tabela 16. Uczniowie i porady udzielone w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką w nagłych zachorowaniach i urazach		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	104 101	189 731	82 400	159 123	21 701	30 608
2018/2019	265 851	153 560	112 291	99 084	191 538	76 899	160 280	22 185	31 258
2019/2020	263 332	161 771	101 561	80 881	136 282	65 386	116 326	15 495	19 956
2020/2021	273 682	169 059	104 623	50 171	76 080	41 544	64 572	8 627	11 508

Wykres 20. Procent uczniów, którym udzielono porad w nagłych zachorowaniach i urazach w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021

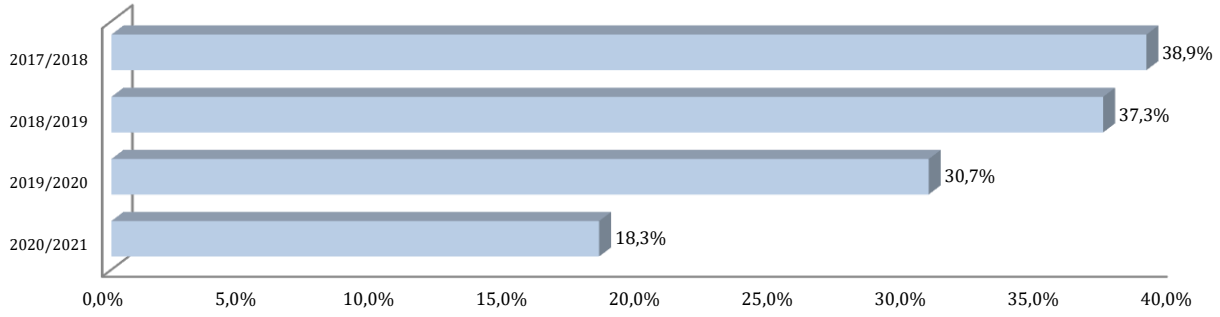

Wykres 21. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w nagłych zachorowaniach i urazach w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021

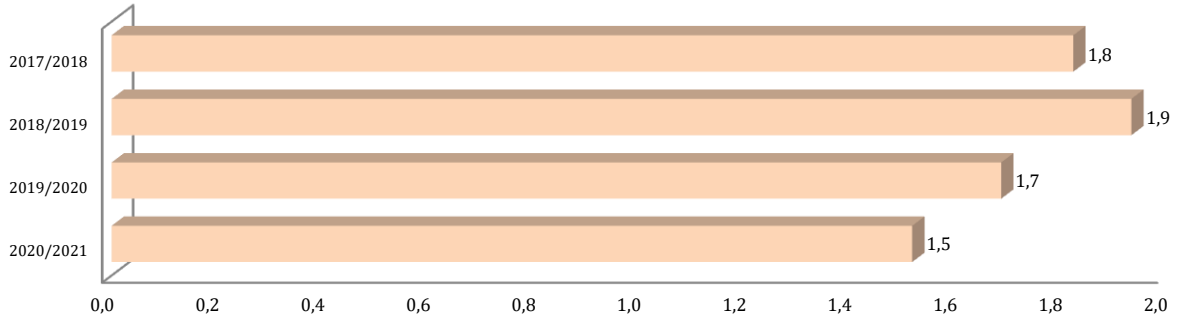

Tabela 17. Uczniowie i porady udzielone w nagłych zachorowaniach w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju i miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką w nagłych zachorowaniach i urazach		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
Podstawowa	183 108	83 000	100 108	34 787	52 037	26 660	42 471	8 127	9 566
Liceum	36 524	35 432	1 092	5 351	6 795	5 313	6 740	38	55
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 582	39 028	2 554	6 950	8 143	6 802	7 973	148	170
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	1 198	1 554	1 177	1 528	21	26
Szkoła specjalna	2 803	2 416	387	1 885	7 551	1 592	5 860	293	1 691
Razem	**273 682**	**169 059**	**104 623**	**50 171**	**76 080**	**41 544**	**64 572**	**8 627**	**11 508**

Wykres 22. Procent uczniów, którym udzielono porad w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkoły

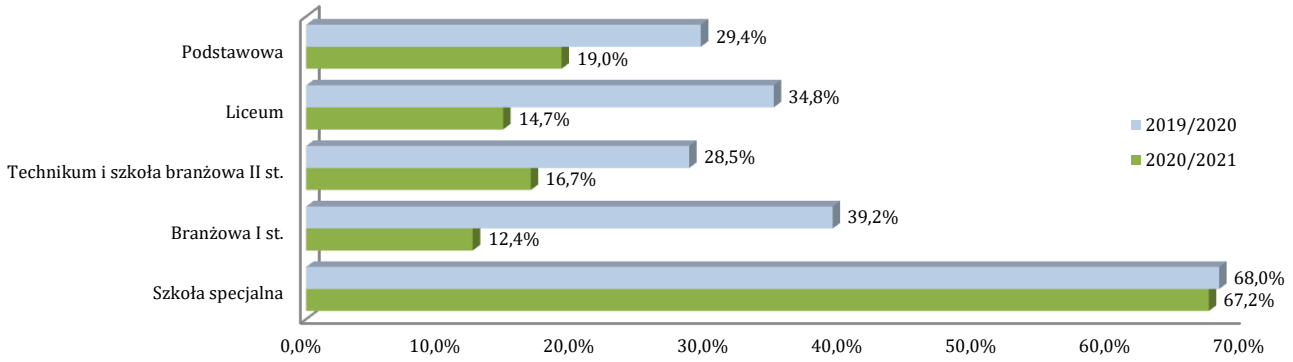

Wykres 23. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkoły

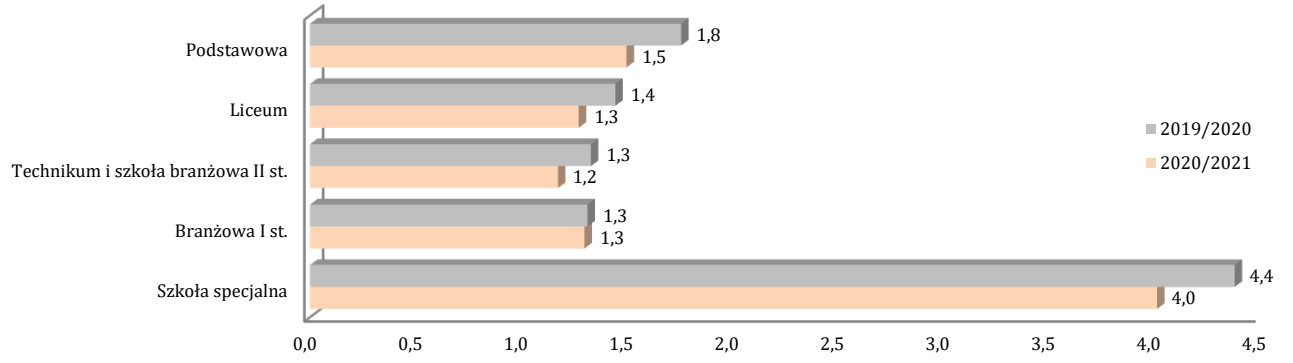

11. Udzielanie porad w związku z przemocą, w tym rówieśniczą

W roku szkolnym 2020/2021 w związku z przemocą udzielono porad 312 uczniom, tj. 0,1% ogółu uczniów w szkołach. Nastąpił spadek o połowę w stosunku do roku poprzedniego (618 uczniom). Pielęgniarki i higienistki szkolne udzieliły 596 porad (w roku poprzednim – 968 porad). Większość porad udzielono uczniom szkół specjalnych – 306 oraz podstawowowych – 236.

Tabela 18. Liczba udzielonych porad uczniom w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w szkole w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021 wg rodzaju szkół i miejsca położenia

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		Zdiagnozowane zjawiska przemocy w szkole (w tym przemocy rówieśniczej)		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	750	1 111	402	585	348	526
2018/2019	265 851	153 560	112 291	661	998	476	649	185	349
2019/2020	263 332	161 771	101 561	618	968	238	526	380	442
2020/2021	273 682	169 059	104 623	312	596	132	311	180	285

Wykres 24. Procent uczniów, objętych opieką pielęgniarską w związku ze zjawiskiem przemocy w szkole w latach szkolnych 2017/2018 –2020/2021

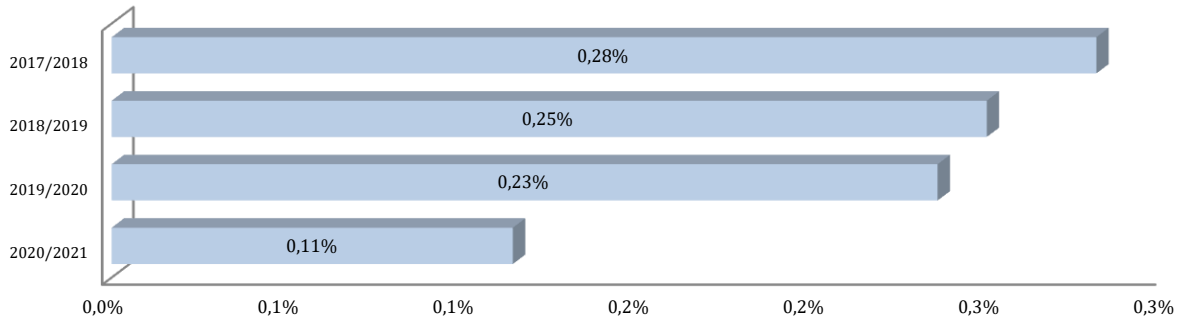

Wykres 25. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w związku ze zjawiskiem przemocy w szkole w latach szkolnych 2017/2018 – 2020/2021

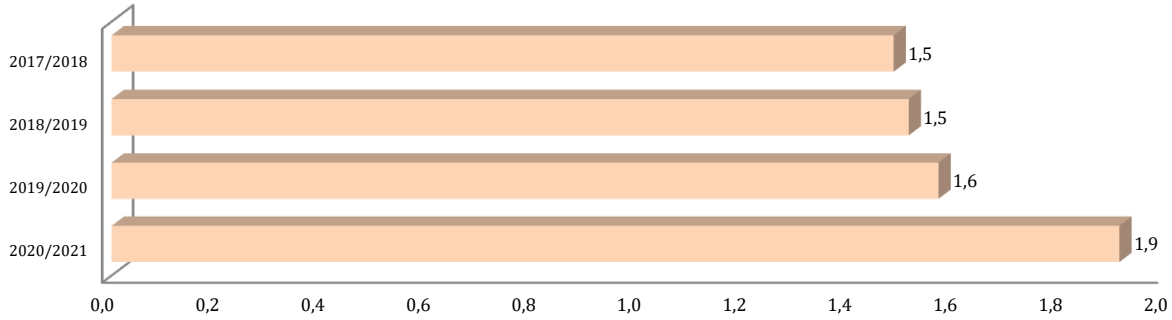

Tabela 19. Opieka nad uczniami w związku ze zjawiskiem przemocy w szkole (w tym rówieśniczej) w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		Zdiagnozowane zjawiska przemocy w szkole (w tym przemocy rówieśniczej)		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
Podstawowa	183 108	83 000	100 108	159	236	61	109	98	127
Liceum	36 524	35 432	1 092	5	13	5	13	–	–
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 582	39 028	2 554	28	32	28	32	–	–
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	9	9	9	9	–	–
Szkoła specjalna	2 803	2 416	387	111	306	29	148	82	158
Razem	**273 682**	**169 059**	**104 623**	**312**	**596**	**132**	**311**	**180**	**285**

Wykres 26. Procent uczniów, którym udzielono porad w związku ze zjawiskiem przemocy w szkole w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkoły

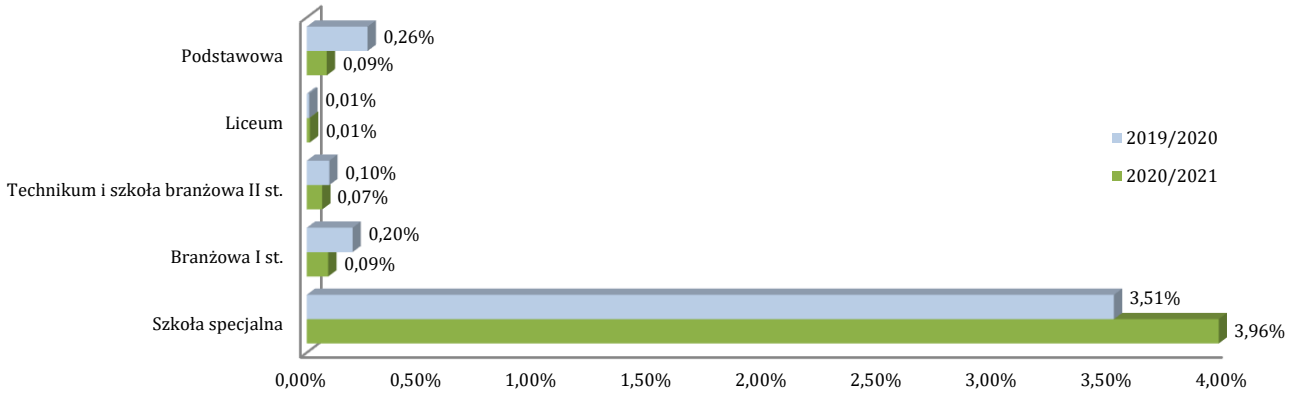

Wykres 27. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 wg rodzaju szkoły

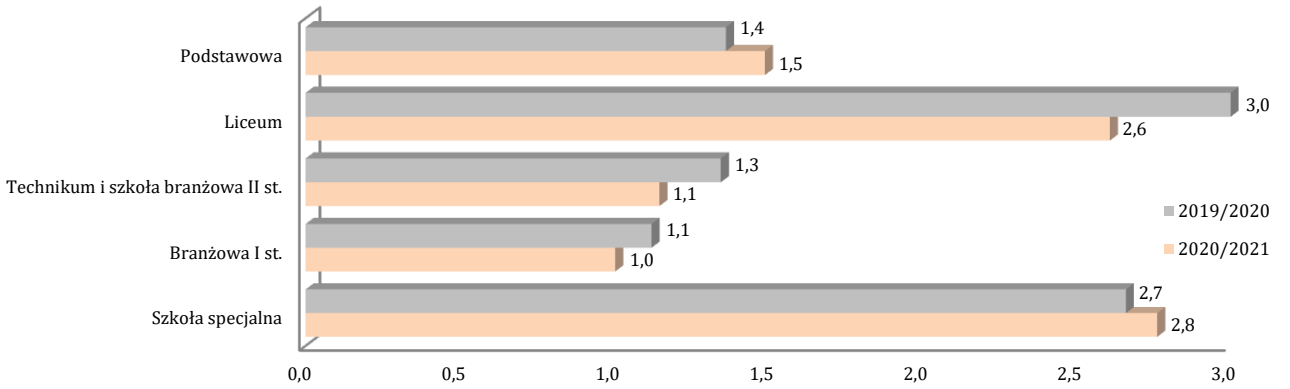

12. Testy przesiewowe (w części dotyczącej zadań pielęgniarki)

W ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą szkolną wykonywane są testy przesiewowe. Mają one na celu wykrywanie najczęstszych zaburzeń w rozwoju i stanie zdrowia, w określonych grupach wiekowych, w których zaburzenia te najczęściej ujawniają się lub pogłębiają.

W roku szkolnym 2020/2021 na 117 647 uczniów podlegających testom przesiewowym u 91 350 wykonano testy przesiewowe (na terenie szkoły u 86 841 uczniów; poza szkołą u 4509 uczniów). Odsetek uczniów zbadanych w ramach testów przesiewowych we wszystkich typach szkół wynosił 77,6% i był niższy od roku poprzedniego o 5,1 punkta procentowego.

Tabela 20. Testy przesiewowe w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Wykonanie testów przesiewowych			w tym:			
				miasto		wieś	
	Liczba uczniów podlegających testom przesiewowym	Liczba uczniów, którym wykonano testy	%	Liczba uczniów podlegających testom przesiewowym	Liczba uczniów, którym wykonano testy	Liczba uczniów podlegających testom przesiewowym	Liczba uczniów, którym wykonano testy
2017/2018	117 858	116 416	98,8%	74 416	73 683	43 442	42 733
2018/2019	114 809	113 689	99,0%	72 269	71 690	42 540	41 999
2019/2020	135 145	111 703	82,7%	91 237	76 097	43 908	35 606
2020/2021	117 647	91 350	77,6%	73 564	53 360	44 083	37 990

Wykres 28. Struktura procentowa liczby uczniów, którym pielęgniarki wykonały testy przesiewowe w latach szkolnych 2017/2018– 2020/2021

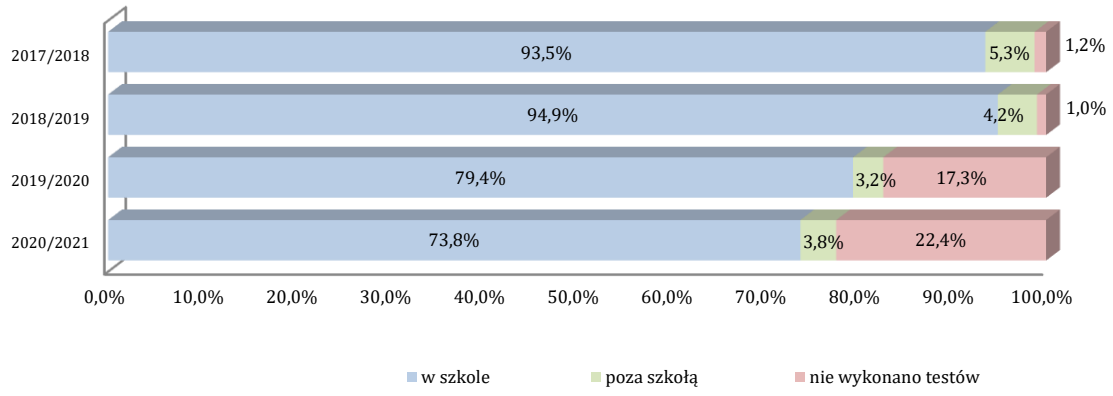

Tabela 21. Wykonanie testów przesiewowych w szkołach w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju i miejsca położenia szkoły

Rodzaj szkoły	Wykonanie testów przesiewowych			w tym:			
				miasto		wieś	
	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych
Podstawowa	77 621	67 329	86,7	35 339	30 448	42 282	36 881
Liceum	17 161	9 313	54,3	16 746	9 028	415	285
Technikum i szkoła branżowa II st.	17 103	10 536	61,6	16 176	10 045	927	491
Branżowa I st.	4 621	3 135	67,8	4 392	3 032	229	103
Szkoła specjalna	1 141	1 037	90,9	911	807	230	230
Razem	**117 647**	**91 350**	**77,6**	**73 564**	**53 360**	**44 083**	**37 990**

Wykres 29. Struktura procentowa liczby uczniów, którym pielęgniarki wykonały testy przesiewowe w roku szkolnym 2020/2021 wg rodzaju szkoły

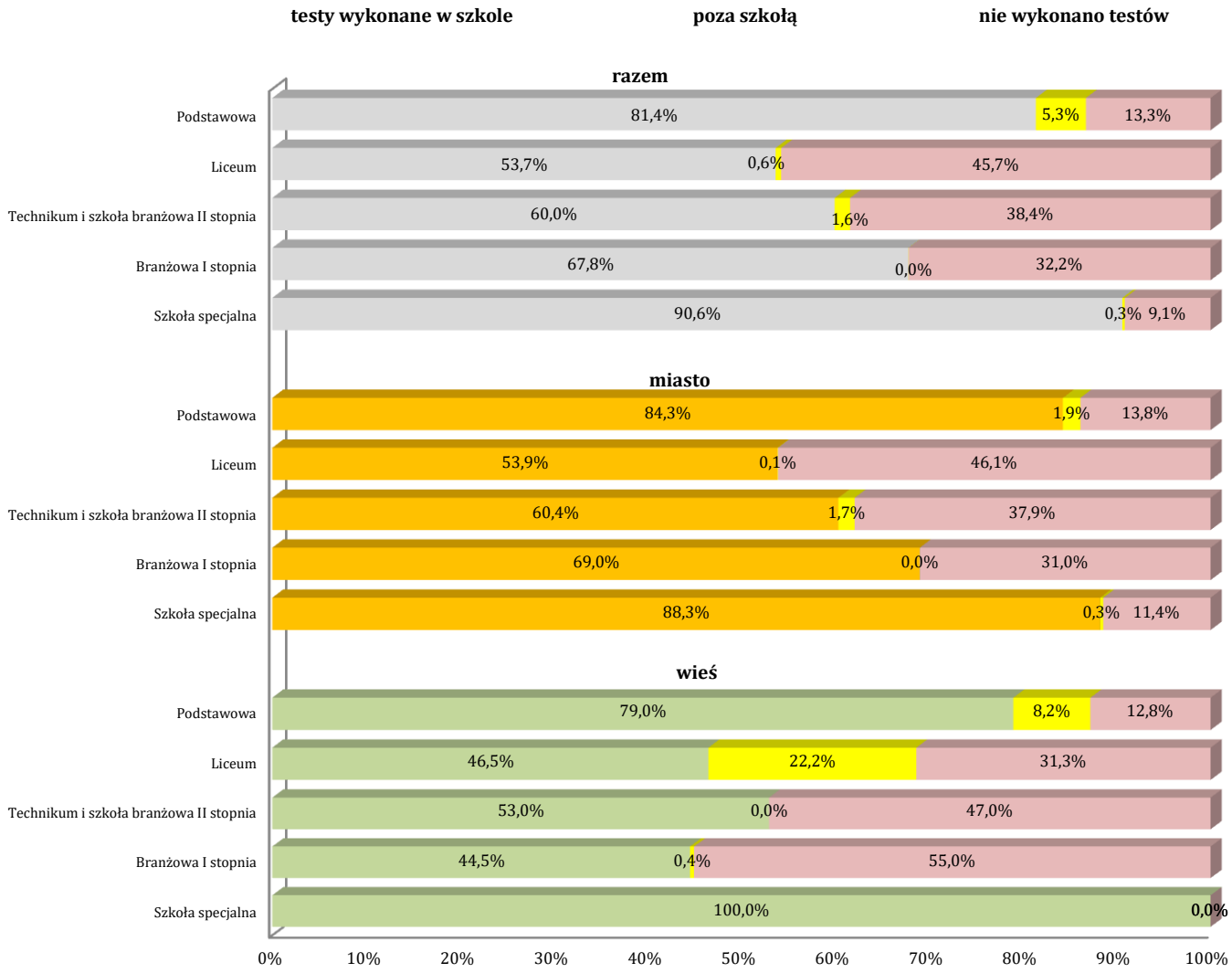

13. Profilaktyczne badania lekarskie

Opieka medyczna realizowana nad uczniami obejmuje również profilaktyczne badania lekarskie. W roku szkolnym 2020/2021 badanio podlegało 101 733 uczniów we wszystkich typach szkół, zaś zbadanych było 44 891, co stanowiło 44,1%. Spadek w stosunku do roku poprzedniego o 10,2 p.p. Pielęgniarka lub wychowawca dostarcza rodzicom *Karty profilaktycznego badania lekarskiego ucznia*, informuje rodziców o ich obowiązku wynikającym z odpowiedzialności za dziecko, która dotyczy wizyty z dzieckiem u lekarza POZ. Lekarz wykonuje profilaktyczne badanie, a wyniki wpisuje w odpowiednie miejsce w *Karcie* i obowiązkowo oddaje pielęgniarce szkolnej.

Tabela 22. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018- 2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

Rok szkolny	Profilaktyczne badania lekarskie			w tym:					
				miasto			wieś		
	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych*	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych*	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych*	%
2017/2018	101 629	87 750	86,3	66 291	55 756	84,1	35 338	31 994	90,5
2018/2019	91 770	78 801	85,9	60 512	50 488	83,4	31 258	28 313	90,6
2019/2020	110 560	60 048	54,3	78 507	39 315	50,1	32 053	20 733	64,7
2020/2021	101 733	44 891	44,1	66 291	22 584	34,1	35 442	22 307	62,9

* *na podstawie zwróconych kart badania profilaktycznego wypełnionych przez lekarza POZ*

Wykres 30. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg miejsca położenia szkoły

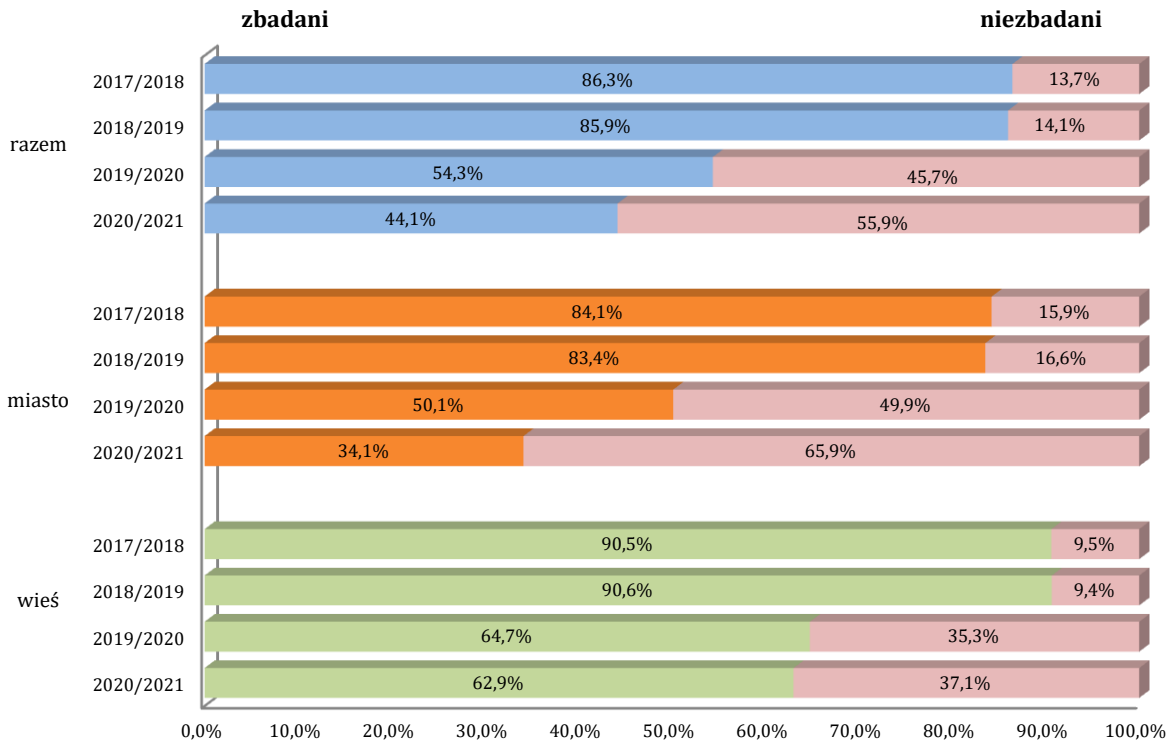

Tabela 23. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg etapów edukacji

Rok szkolny	Roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne		Klasa III szkoły podstawowej		Klasa VII szkoły podstawowej		Klasa I szkoły ponadpodstawowej		19 rok życia uczeń kończący szkołę ponadpodstawową	
	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*
2017/2018	15 639	14 392	24 042	21 741	20 214	17 822	20 663	17 565	21 071	16 230
2018/2019	15 876	14 539	14 604	12 917	19 341	17 600	21 080	17 573	20 869	16 172
2019/2020	15 847	12 524	19 191	7 806	18 669	12 676	38 094	19 556	18 759	7 486
2020/2021	15 777	10 649	21 042	13 788	25 693	11 234	21 040	5 264	18 181	3 956

**na podstawie zwróconych kart badania profilaktycznego wypełnionych przez lekarza POZ*
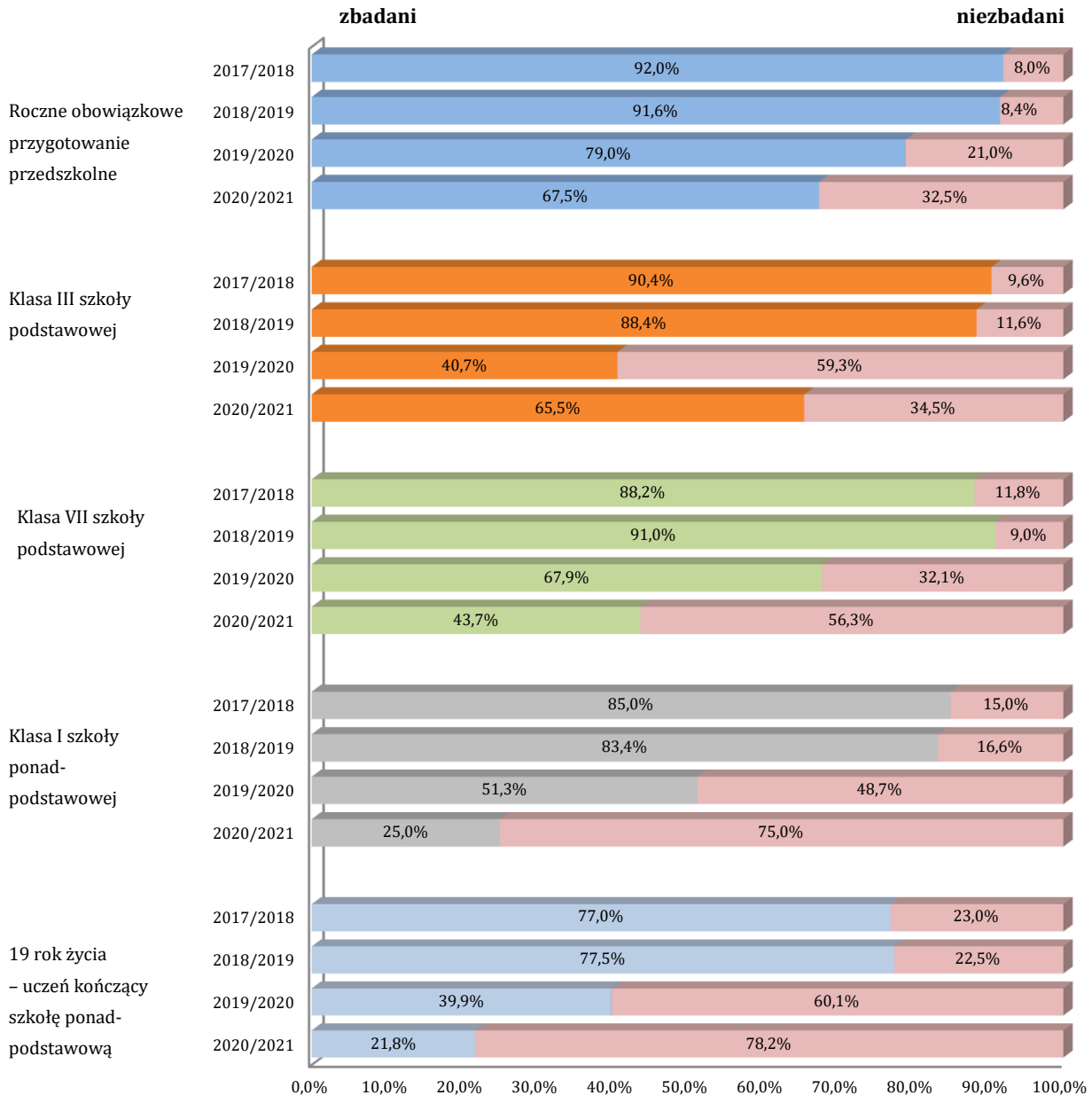
Wykres 31. Udział procentowy liczby uczniów zbadanych przez lekarza w liczbie uczniów podlegającym badaniu w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 wg etapów edukacji